

REKTORSKA
SLOVENIAN
KONFERENCA
RECTORS'
REPUBLIKE
CONFERENCE
SLOVENIJE

Posvet v okviru Rektorske konference Republike Slovenije

Vabilo na posvet v okviru Rektorske konference Republike Slovenije

DIVERZITETA KOT GONILNIK DRUŽBENEGA NAPREDKA: PRISPEVEK UNIVERZ K SOCIALNI VKLJUČENOSTI IN PRAVIČNEJŠI DRUŽBI

Ponedeljek, 31. 3. 2025, ob 9.00

Salon Orhideja, Eurostars uHotel, Miklošičeva 3, Ljubljana

Dogodek bo osvetlil vlogo univerz pri spodbujanju enakih možnosti, solidarnosti in socialne odgovornosti ter združil ugledne strokovnjake, predstavnike institucij in akademske skupnosti.

Ključni poudarki posveta bodo:

- plenarno predavanje o vlogi tretjega poslanstva univerz pri družbenem angažmaju in solidarnosti, predava prof. dr. Attila Pausits, University for Continuing Education Krems, Avstrija,
- predstavitev dobrih praks univerz na področju vključevanja in družbene odgovornosti, univerzitetnih projektov, ki spodbujajo solidarnost in družbeno povezanost, ter načinov, kako univerze prek raziskav in poučevanja prispevajo k zmanjševanju družbene neenakosti,
- okrogla miza z razpravo o enakih možnostih in pravicah študentov, o zakonskem okvirju in praksi.

Posvet bo potekal v slovenskem jeziku, izjema bo plenarno predavanje, ki bo v angleščini. Prevajanje ne bo zagotovljeno.

Prijave

Udeležba je brezplačna, število mest pa je omejeno. Prijave zbiramo **do vključno torka, 25. 3. 2025, oziroma do zapolnitve mest.**

Prijavnica je na voljo na povezavi [tukaj](#).

Vljudno vabljeni!

Pridržujemo si pravico do spremembe programa in izvajalcev. Dogodek bo fotografiran in sneman, posnetki pa bodo objavljeni na spletni strani dogodka ter uporabljeni za promocijske namene organizatorja. Za vse dodatne informacije smo vam na voljo na telefonski številki 01 241 85 21 ali e-naslovu enakost@uni-lj.si.

Program posveta v okviru Rektorske konference Republike Slovenije
Diverziteta kot gonilnik družbenega napredka: Prispevek univerz k socialni vključenosti in pravičnejši družbi

Ljubljana, 31. 3. 2025

8.30 – 9.00 Registracija, kava

9.00 – 9.30 Uvodni nagovori

- prof. dr. Klavdija Kutnar, rektorica UP, predsednica RK RS
- Urban Kodrič, državni sekretar, Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije
- prof. dr. Gregor Majdič, rektor UL

9.30 – 11.00 Universities, Solidarity, and Social Engagement: Rethinking the Third Mission (v angleškem jeziku)

- prof. dr. Attila Pausits, University for Continuing Education Krems, Avstrija

11.00 – 11.30 Odmor za kavo

11.30 – 13.30 Od teorije k praksi: Univerze kot nosilke socialne odgovornosti za vključujočo družbo

Predstavitev dobrih praks, ki jih univerze izvajajo na področju vključevanja:

- Univerza v Ljubljani: Vključevanje v dobi digitalizacije - odprtodostopna gradiva, prof. dr. Matevž Pogačnik
- Univerza v Mariboru: Vključujoče izobraževanje na Univerzi v Mariboru s podporo Društva študentov invalidov Slovenije, dr. Natalija Špur
- Univerza na Primorskem: Univerza za vse - podporno okolje v funkciji zagotavljanja enakih možnosti, Aleš Oven
- Univerza v Novi Gorici: Vključene_i v raznolikosti: okviri in prakse Univerze v Novi Gorici, doc. dr. Blaž Belec in izr. prof. dr. Peter Purg
- Nova Univerza: Nova univerza kot gonilnik družbenega napredka, socialnega vključevanja in pravičnosti, prof. dr. Jernej Letnar Černič
- Univerza v Novem mestu: Vloga raziskav, poučevanja in projektov pri zmanjševanju neenakosti, prof. dr. Karmen Erjavec in Sabina Krsnik
- Univerza Alma Mater Europaea: Regionalne razlike v izobraževanju in njihov odsev v kakovosti življenja, izr. prof. dr. Barbara Toplak Perović
- Evro-sredozemska univerza EMUNI: Pilotski projekt UNHCR »Educational Pathways«: inkluzija sirskih azilantov na univerzi EMUNI, Polona Oblak

13.30 – 14.30 Odmor za kosilo

14.30 – 16.00 Okrogla miza: Enake možnosti in pravice študentov – zakonski okvir in praksa

- Duša Marjetič, Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije, Direktorat za visoko šolstvo, vodja Sektorja za visoko šolstvo
- izr. prof. dr. Milena Košak Babuder, Varuhinja študentov na Univerzi v Ljubljani
- Boštjan Vernik Šetinc, samostojni svetovalec Zagovornika
- doc. dr. Helena Jeriček Klanšček, Nacionalni inštitut za javno zdravje

Moderator dogodka in okrogle mize: prof. dr. Tomaž Petek (Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani)

Povzetki

Plenarno predavanje: Universities, Solidarity, and Social Engagement: Rethinking the Third Mission (v angleškem jeziku)

prof. dr. Attila Pausits, University for Continuing Education Krems, Avstrija

V dobi naraščajočih socialnih neenakosti, politične polarizacije in globalnih kriz so univerze vse pogostejše pozvane, da presežejo svoje tradicionalne vloge izobraževanja in raziskovanja. Tretje poslanstvo, ki zajema družbeno angažiranost, prenos znanja in vpliv na skupnost, je pri spodbujanju solidarnosti in reševanju družbenih izzivov postalo pomembnejše kot kdaj koli prej.

V plenarnem predavanju bomo raziskali, kako lahko univerze na novo opredelijo svoje tretje poslanstvo, da bi aktivno spodbujale vključevanje, socialno pravičnost in enake možnosti prek sodelovanja z različnimi deležniki – študenti, oblikovalci politik, skupnostmi in gospodarstvom. Na podlagi študij primerov in dobrih praks bo predavanje osvetlilo inovativne pristope k družbenemu angažmaju univerz, vlogo vodstva pri vzpostavljanju kulture solidarnosti ter izzive pri uravnoteženju akademskih prioritet in družbene odgovornosti. Kritično bomo ocenili tudi napetosti med avtonomijo univerz, pričakovanji politik in civilnimi pobudami ter ponudili vpogled v to, kako lahko univerze strateško krmarijo svojo družbeno vlogo.

Cilj predavanja je spodbuditi razmislek o tem, kako lahko univerze presežejo zgolj retorično zavzemanje za solidarnost in družbeno angažiranost ter ju vključijo v svoje temeljne naloge, s čimer bi visoko šolstvo ostalo gonilo družbenih sprememb v 21. stoletju.

O predavatelju:

Prof. dr. Attila Pausits je redni profesor na področju raziskovanja in razvoja visokega šolstva ter vodja Oddelka za raziskave na področju visokega šolstva na University for Continuing Education Krems v Avstriji. Je akademski vodja skupnega magistrskega programa Erasmus Mundus "Research and Innovation in Higher Education, MSc", predstavnik avstrijske mreže raziskovalcev na področju visokega šolstva ter glavni urednik revije Zeitschrift für Hochschulentwicklung (Journal for Higher Education Development).

Dr. Pausits je vodil več evropskih in nacionalnih projektov s področja raziskovanja in razvoja visokega šolstva ter sodeloval pri številnih publikacijah, študijah in političnih poročilih. Sodeloval je z Evropsko komisijo, OECD-jem, Unescom, agencijami za zagotavljanje kakovosti in ministrstvi, kjer je podpiral razvoj visokega šolstva na makro, mezo in mikro ravni.

Njegovi raziskovalni interesi vključujejo upravljanje visokega šolstva, organizacijski in karierni razvoj, tretje poslanstvo univerz ter akademsko nadaljnje izobraževanje v okviru vseživljenjskega učenja.

Prispevki univerz

Univerza v Ljubljani: Vključevanje v dobi digitalizacije - odprtodostopna gradiva

prof. dr. Matevž Pogačnik, Univerza v Ljubljani Fakulteta za elektrotehniko, multimedija, matevz.pogacnik@fe.uni-lj.si

Predstavitev obravnava pomen odprtodostopnih izobraževalnih gradiv z izpostavljanjem pomembnih aspektov izdelave in objave izobraževalnih gradiv, kot so avtorske pravice, vključenost vseh študentov ter načela oblikovanja vsebin. Delovna skupina na Univerzi v Ljubljani je tako razvila smernice za visokošolske učitelje, ki obravnavajo Creative Commons licence, prilagoditve za posebne skupine študentov in dostopnost za študente z oviranostmi, načela oblikovanja in možnosti objavljanih gradiv. Končni cilj je zagotoviti kakovostna, vključujoča in avtorsko urejena učna gradiva na Univerzi.

Univerza v Mariboru: Vključujoče izobraževanje na Univerzi v Mariboru s podporo Društva študentov invalidov Slovenije

dr. Natalija Špur, Univerza v Mariboru, vodja Službe za razvoj in podporo izobraževanju in študiju, natalija.spur@um.si

Za izboljšanje vključenosti študentov s posebnimi potrebami smo na Univerzi v Mariboru v 2020 in 2021 analizirali njihovo vključenost v študijski proces. Na podlagi ugotovitev smo pričeli izvajati ukrepe, ki jih usklajuje delovna skupina za inkluzijo. Za ustvarjanje vključujočega izobraževalnega okolja je ključnega pomena podpora visokošolskim učiteljem in študentom, zato smo z Društvom študentov invalidov Slovenije vzpostavili Pedagoško mrežo UM za visokošolske učitelje in Študentsko središče UM za študente, ki med drugim naslavljata področje vključevanja študentov s posebnimi potrebami.

Univerza na Primorskem: Univerza za vse - podporno okolje v funkciji zagotavljanja enakih možnosti

Aleš Oven, Univerza na Primorskem, pomočnik rektorice, ales.oven@upr.si

Predvsem internacionalizacija, hiter razvoj evropskega visokošolskega prostora in negotove razmere v okolju (COVID-19, vojne v soseščini, neustrezne stanovanjske razmere v regiji), so razgalile potrebo po sistematičnem pristopu podpore celotne študentske skupnosti. Potrebe, ki so jih sprva izražali mednarodni študenti, ki nimajo svojega podpornega okolja (zdravstvena in psihološka varnost, primerni prostori za bivanje in učenje) ali študenti s posebnimi potrebami, in so bile sprva namenjene integraciji tujih študentov, so se razširile in ponudile celotni študentski skupnosti.

Univerza v Novi Gorici: Vključene_i v raznolikosti: okviri in prakse Univerze v Novi Gorici

doc. dr. Blaž Belec, blaz.belec@ung.si in izr. prof. dr. Peter Purg, ppurg@ung.si, Univerza v Novi Gorici, člana komisije za enake možnosti UNG

Univerza v Novi Gorici si prizadeva za enakost, preprečevanje diskriminacije in vključevanje na vseh področjih svojega delovanja. Sprejela je ukrepe, kot so izdaja nove diplome ob spremembi spola, prilagoditve za študentke_e s posebnimi potrebami in delo na domu za zaposlene. Uvedla je zaupne osebe za podporo pri nadlegovanju, ne samo na ravni Univerze, ampak tudi na nivoju projektov, ter organizirala dogodke o enakosti, vključno s "Taktilno galerijo" za slepe in slabovidne. Pridobila je tudi certifikat "LGBT prijazno". Preko Fundacije UNG študentkam_om nudi finančno podporo ter vključevanje v raziskovalne in umetniške projekte.

Nova Univerza: Nova univerza kot gonilnik družbenega napredka, socialnega vključevanja in pravičnosti

prof. dr. Jernej Letnar Černič, Nova Univerza, predsednik Skupine za kakovost in evalvacije Nove univerze, predavatelj s področja prava človekovih pravic, raziskovalec, jernej.letnar.cernic@epf.nova-uni.si

Nova univerza s svojim tretjim poslanstvom aktivno prispeva k socialni pravičnosti, enakim možnostim in vključujoči družbi. S fleksibilnimi študijskimi programi, podporo študentom iz ranljivih skupin ter mednarodnim sodelovanjem zagotavlja dostopnost izobraževanja in vključujoče akademsko okolje. Raziskovalni projekti, kot so »ConAlgo« ali »BHRandCC«, naslavljajo ključne družbene izzive in razvijajo teoretične in normativne temelje za skladen in pravičen slovenski in mednarodni pravni red. Z javnimi debatami, prostovoljskimi pobudami in digitalnimi inovacijami Nova univerza soustvarja bolj pravično prihodnost in vključujočo družbo.

Univerza v Novem mestu: Vloga raziskav, poučevanja in projektov pri zmanjševanju neenakosti

prof. dr. Karmen Erjavec, Univerza v Novem mestu, komuniciranje, karmen.erjavec@uni-nm.si in Sabina Krsnik, Univerza v Novem mestu, poslovne vede, sabina.krsnik@uni-nm.si

Univerza v Novem mestu si prizadeva zmanjšati družbene neenakosti s povezovanjem raziskav, vključujočega izobraževanja in sodelovanja z lokalnim okoljem. Njene raziskave proučujejo vpliv socialno-ekonomskih dejavnikov na dostop do izobraževanja in zdravstva, medtem ko inovativni pedagoški pristopi, kot so prilagojeni študijski programi in mentorstvo, spodbujajo enake možnosti. Univerza se povezuje z gospodarstvom in javnim sektorjem ter razvija projekte za krepitev ranljivih skupin, ustvarjajoč vključujočo prihodnost.

Univerza Alma Mater Europaea: Regionalne razlike v izobraževanju in njihov vpliv na kakovost življenja

- izr. prof. dr. Barbara Toplak Perović, Univerza Alma Mater Europaea, glavni tajnik Univerze Alma Mater Europaea, barbara.toplak@almamater.si

Slovenija se sooča z izrazitimi regionalnimi razlikami v izobraževalni strukturi prebivalstva, kar vpliva na številne vidike kakovosti življenja, vključno z zaposlitvenimi možnostmi, dohodki in pričakovano življenjsko dobo. Regionalne razlike v izobraževanju močno vplivajo na gospodarske in socialne razmere prebivalstva. Regije z višjo stopnjo izobraženosti ponujajo boljše zaposlitvene

možnosti, višje dohodke in daljšo pričakovano življenjsko dobo, medtem ko manj ugodne izobrazbene strukture prispevajo k večji brezposelnosti in demografskim izzivom. To kaže na potrebo po ciljanih razvojnih politikah, ki bi omogočile bolj enakomerne priložnosti za izobraževanje in gospodarski razvoj po celotni državi.

Evro-sredozemska univerza EMUNI: Pilotski projekt UNHCR »Educational Pathways«: inkluzija sirskih azilantov na univerzi EMUNI

Polona Oblak, Evro-sredozemska univerza EMUNI, sredozemske družbe,
sociolingvistika, polona.oblak@emuni.si

Dostop do izobraževanja je ključen dejavnik pri vključevanju beguncev v gostiteljske skupnosti. Samo 3 % beguncev, starih med 19 in 23 let, ima dostop do visokošolskega izobraževanja (UNHCR, 2018). Univerza EMUNI, v sodelovanju z UNHCR, MZEZ in MVZI, izvaja v akademskem letu 2024-25 pilotski projekt »Educational Pathways«, namenjen vključevanju mladih sirskih azilantov v visokošolsko izobraževanje. Ta projekt ne le odpira vrata izobraževanju za tiste, ki so zaradi vojne izgubili možnost nadaljevanja študija v svoji državi, temveč predstavlja tudi pomemben korak k bolj vključujoči in trajnostni prihodnosti visokošolskega izobraževanja v Sloveniji in širšem evro-sredozemskem prostoru.